

КОНСУЛЬТАТИВНО-НАУКОВА РАДА РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

Р І Ш Е Н Н Я

06 листопада 2025 року

№ 3-4

Київ

Про розгляд питання щодо створення Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у діловому та науковому середовищі України

Відповідно до статей 8, 29 Закону України «Про Рахункову палату», рішення Рахункової палати від 06 червня 2023 року № 12-1 «Про застосування Системи професійних документів INTOSAI у діяльності Рахункової палати», підпунктів 2.1, 2.2, абзацу четвертого підпункту 4.6 Положення про Консультативно-наукову раду Рахункової палати, затвердженого рішенням Рахункової палати від 02 липня 2024 року № 31-4, розглянуто питання щодо створення Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у діловому та науковому середовищі України.

За результатами розгляду Консультативно-наукова рада Рахункової палати

ВИРІШИЛА:

1. Обговорення ініціативи Рахункової палати, представленої Головою Рахункової палати Ольгою Піщанською, та доповідей члена Консультативно-наукової ради Рахункової палати, Академіка-секретаря Відділення економіки НАН України Валерія Гейця, члена Комітету наукової термінології при Президії НАН України академіка Андрія Гриценка, члена Президії НАН України, члена-кореспондента НАН України Володимира Устименка, членів Консультативно-наукової ради Рахункової палати професора Наталії Якимчук та члена-кореспондента НАН України професора Ігоря Лютого довело необхідність створення в Україні терміносистеми у галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної

основи при підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у діловому та науковому середовищі України, у тому числі з метою подальшого розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль».

Для забезпечення науково-прикладного втілення ініціативи Рахункової палати відповідно до статей 8, 29 Закону України «Про Рахункову палату» Консультативно-науковій раді Рахункової палати звернутися до Національної академії наук України як провідного координатора процесу створення терміносистеми (забезпечення наукової бази та експертного супроводу), Міністерства освіти і науки України для здійснення методологічного та освітнього супроводу, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій для проведення науково-методологічної експертизи, а також залучити спеціалістів з інших наукових і освітніх установ, фахових експертів тощо.

2. З метою забезпечення виконання поставлених у пункті 1 завдань **ЗАТВЕРДИТИ:**

- 2.1. *Склад інституційних учасників* зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (далі – інституційні учасники) та формування *Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю* (далі – Єдиний глосарій правових термінів) (додаток 1);
- 2.2. *Список членів Міжвідомчої термінологічної комісії в галузі фінансів і публічного фінансового контролю* із числа високопрофесійних фахівців фінансового права, економічної теорії, фінансової науки, соціології, філософії, термінознавства, лінгвістики, стандартів державної мови та інших спеціалістів (додаток 2);
- 2.3. *Склад основного авторського колективу* з розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» на базі концептуальної основи та архітектоніки проєкту закону, обговорених на засіданні Консультативно-наукової ради Рахункової палати 27 лютого 2025 року (додаток 3);
- 2.4. *Алгоритм дій* зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів (далі – Алгоритм дій) (додаток 4).

3. Голові Міжвідомчої термінологічної комісії в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, члену Консультативно-наукової ради Рахункової палати, Академіку-секретарю Відділення економіки НАН України Валерію Гейцю:

- 3.1. У разі необхідності вносити зміни до Складу інституційних учасників, Списку членів Комісії, основного авторського колективу з розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль», а також Алгоритму дій, визначених у пункті 2.

Строк – весь період діяльності Комісії

- 3.2. Для виконання поставлених завдань надіслати інституційним учасникам, членам Комісії, основному авторському колективу необхідний пакет документів, визначений в Алгоритмі дій.

Строк – до 1 квітня 2026 року

4. Надіслати це рішення Голові та членам Рахункової палати.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову Міжвідомчої термінологічної комісії в галузі фінансів і публічного фінансового контролю Валерія Гейця, заступника голови Консультативно-наукової ради Рахункової палати Ігоря Лютого, секретаря Консультативно-наукової ради Рахункової палати Валентину Баліцьку, члена Консультативно-наукової ради Рахункової палати Наталію Якимчук.

Голова

Олег РАФАЛЬСЬКИЙ

ІНСТИТУЦІЙНІ УЧАСНИКИ
зі створення ТЕРМІНОСИСТЕМИ
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування
Єдиного глосарія правових термінів

Національна академія наук України

Назва установи	Представники
<i>Економічний напрям</i>	
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	Гесць В.М., Гриценко А.А., Луніна І.О., Скрипниченко М.І., Баліцька В.В.
Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України	Лібанова Е.М. Хвесик М.А., Левковська Л.В., Сундук А.М.
Міжвідомча координаційна рада НАН України і Міністерства освіти і науки України з економічної теорії	Лук'яненко Д.Г.
<i>Правовий напрям</i>	
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України	Скрипнюк О.В., Воротіна Н.В.
ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України»	Устименко В.А., Гудіма Т.С., Заблудська І.В., Сошников А.О.
Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України	Кот О.О., Монаєнко А.О.
<i>Термінологічний та лінгвістичний напрям</i>	
Комітет наукової термінології при Президії НАН України	Жулинський М.Г.
Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України	Ажнюк Б.М.
Інститут української мови НАН України	Пономаренко В. П. Гриценко П.Ю., Казимилова І.А., Кислюк Л.П.
Українське бюро лінгвістичних експертиз НАН України	Ажнюк Б.М.
Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України	Широков В.А.
<i>Соціологічний та філософський напрям</i>	
Інститут соціології НАН України	Головаха Є.І.
Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України	Єрмоленко А.М.

Експертиза

Науково-консультативна рада при Голові Верховної Ради України	Стефанчук Р.О., Кузнецова Н.С. Теплюк М.О. Ваолевська Л.А. Огонь Ц.Г.
Головне юридичне управління при Верховній Раді України	
Дослідницька служби Верховної Ради України	
Служба радників Голови Верховної Ради України	
Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (дорадчий орган при Кабінеті Міністрів України)	Антонюк О.В. Чернобров Ю.А. Жаліло Я.А.
Національна комісія зі стандартів державної мови	
Національний інститут стратегічних досліджень	
Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій Національної академії правових наук України	Орлюк О.П.
Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»	Олійник Н.І. Щелкунов В.І.
Український національний комітет Міжнародної торгової палати	

Міністерство освіти і науки України

Назва установи	Представники
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Бугров В.А., Лютий І.О., Ігнатюк А.І., Засадний Б.А., Ходжаян А.О., Баженова О.В., Рожко О.Д.
Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка	Васильченко О.П., Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я., Лотюк О.С.
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	Лук'яненко Д.Г., Кожура Л.О., Бондар М.І., Буряченко А.Є., Дмитренко Е.С., Ловінська Л.Г., Петрик О.А., Примостка Л.О., Слободяник Ю.Б., Стеценко Б.С., Цятковська О.В.
Західноукраїнський національний університет	Десятнюк О.М., Крисоватий А.І., Кириленко О.П., Панасюк В.М., Лучко М.Р., Задорожний З-М.В., Кнейслер О.В., Длугопольський О.В., Слома В.М.
Львівський національний університет імені Івана Франка	Гукалюк А.Ф., Крупка М.І., Раделицький Ю.О., Ванькович Д.В., Любенко А.М., Рудницький В.С.
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	Гетьман А.П., Дмитрик О.О., Кобильнік Д.А., Криницький І.Є., Кучерявенко М.П.
Національний університет біоресурсів і природокористування	Ткачук В.А., Глазунова О.Г.
Національна академія статистики, обліку та аудиту	Осауленко О.Г., Бондарук Т.Г.
Одеський національний економічний університет	Ковальов А.І., Зверяков М.І., Лоханова Н.О., Слатвінська М.О., Артюх О.В.

Державний торговельно-економічний університет	Мазаракі А.А., Назарова К.О., Гуржій Т.О., Чугунов І.Я.
Державний університет «Житомирська політехніка»	Олійник О.В., Легенчук С.Ф., Виговська Н.Г., Чижевська Л.В.
Сумський державний університет	Школьник І.О., Тютюнник І.В., Кузнецова А.Я., Гриценко Л.Л., Семенов А.Ю., Журавка О.С., Рябушка Л.Б.
Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (УКРІНТЕІ)	Камишин В.В., Аврамчук Б.О., Писаренко Т.В.
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	Кагановська Т.Є., Серьогін В.О., Дячек В.В., Гриценко А.А., Глущенко О.В., Россіхіна Г.В.
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова	Білецький І.В., Дорошенко Г.О., Рудаченко О.О.
Центральноукраїнський національний технічний університет	Шалімова Н.С., Магопець О.А., Андрошук І.І.
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Білокурський Р.Р., Гаврилук Р.О., Пацурківський П.С., Харабара В.М., Островська Н.С., Грубляк О.М., Сокровольська Н.Я.

Наукові установи інших відомств

Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»	Єфименко Т.І., Гасанов С.С., Олійник Я.В.
Державний податковий університет Міністерства фінансів України	Серебрянський Д.М., Топчій В.В., Давиденко Н.М., Краєвський В.М., Гордей О.Д., Касьяненко Л.М.
Національна академія внутрішніх справ	Сербин Р.А., Чернявський С.С.

Експерти Міжнародних організацій та проєктів

- **SIGMA** (Support for Improvement in Governance and Management)
- **EU4PFM** «Програма Європейського Союзу з підтримки управління державними фінансами в Україні»
- **GIZ** (Німецьке товариство міжнародного співробітництва)
- **ОЕСР** (Організація економічного співробітництва та розвитку)
- Агентство **Expertise France**

Додаток 2
ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Консультативно-наукової ради
Рахункової палати від 06.11.2025 № 3-4
(протокол засідання від 06.11.2025 № 3)

Міжвідомча термінологічна комісія
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

- 1 **Гесць Валерій Михайлович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, Академік-секретар Відділення економіки НАН України, *Голова Міжвідомчої комісії*
- 2 **Лютий Ігор Олексійович** заслужений економіст України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, заступник голови Консультативно-наукової ради Рахункової палати, *заступник Голови Міжвідомчої комісії з теоретико-методологічних питань*
- 3 **Якимчук Наталія Яківна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, *заступник Голови Міжвідомчої комісії з правових питань*
- 4 **Невідомий Василь Іванович** заслужений юрист України, професор, доктор юридичних наук, сертифікований аудитор, керівник Секції інституційного розвитку Рахункової палати Консультативно-наукової ради Рахункової палати, *заступник Голови Міжвідомчої комісії з питань методології публічного контролю (аудиту)*
- 5 **Баліцька Валентина Володимирівна** заслужений економіст України, доктор економічних наук, секретар Консультативно-наукової ради Рахункової палати, *Секретар Міжвідомчої комісії*
- 6 **Головатий Сергій Петрович** заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, член колегії Національної комісії зі стандартів державної мови, керівник Центру правничої термінології Національної академії правових наук України
- 7 **Гриценко Андрій Андрійович** академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, заступник директора Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», член Комітету наукової термінології при Президії НАН України
- 8 **Єфименко Тетяна Іванівна** заслужений економіст України, академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, президент Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління»
- 9 **Луніна Інна Олександрівна** заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач відділу публічних фінансів Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

- 9 **Луніна
Інна
Олександрівна** заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач відділу публічних фінансів Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
- 10 **Камишин
Володимир
Вікторович** доктор педагогічних наук, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директор Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації
- 11 **Мазаракі
Анатолій
Антонович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії педагогічних наук України, професор, доктор економічних наук, ректор Державного торговельно-економічного університету
- 12 **Школьник
Інна
Олександрівна** професор, доктор економічних наук, перший проректор Сумського державного університету
- 13 **Буряченко
Андрій
Євгенович** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів імені Віктора Федосова Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
- 14 **Гордей
Оксана
Дмитрівна** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри публічних фінансів Державного податкового університету Міністерства фінансів України
- 15 **Звєряков
Михайло
Іванович** член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри загальної економічної теорії та економічної політики Одеського національного економічного університету
- 16 **Крисоватий
Андрій
Ігорович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів імені С.І. Юрія Західноукраїнського національного університету
- 17 **Крупка
Михайло
Іванович** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка
- 18 **Назарова Каріна
Олександрівна** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансового аналізу та аудиту Державного торговельно-економічного університету
- 19 **Пацурківський
Петро
Станіславович** заслужений юрист України, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- 20 **Тропіна
Валентина
Борисівна** професор, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів Київського університету ринкових відносин

- 22 **Ажнюк Богдан
Миколайович** доктор філологічних наук, професор, академік Національної академії наук України, директор Інституту мовознавства імені Олександра Потебні НАН України, директор Українського бюро лінгвістичних експертиз НАН України, член Комітету наукової термінології при Президії НАН України, член колегії Національної комісії зі стандартів державної мови
- 23 **Казимирова
Ірина Андріївна** кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, керівник групи наукової термінології Інституту української мови НАН України, член Комітету наукової термінології при Президії НАН України – учений секретар, член колегії Національної комісії зі стандартів державної мови
- 24 **Кислюк Лариса
Павлівна** доктор філологічних наук, старший науковий співробітник відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови НАН України, член Комітету наукової термінології при Президії НАН України
- 25 **Пономаренко
Володимир
Панасович** доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу романських, германських і балтійських мов Інституту мовознавства імені Олександра Потебні НАН України

Експерти Міжнародних організацій та проєктів

SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management)

EU4PFM «Програма Європейського Союзу з підтримки управління державними фінансами в Україні»

GIZ (Німецьке товариство міжнародного співробітництва)

ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку)

Агентство Expertise France

**Основний авторський колектив
з розроблення проєкту Закону України
«Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»**

1	Якимчук
Наталія
Яківна	професор, доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати, <i>автор концептуальної ідеї проєкту закону</i>
2	Скрипнюк
Олександр
Васильович	віцепрезидент Національної академії правових наук України, академік Національної академії правових наук України, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор, директор Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України
3	Устименко
Володимир
Анатолійович	заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор юридичних наук, директор Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України»
4	Кот
Олексій
Олександрович	заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, професор, доктор юридичних наук, директор Інституту правотворчості та науково-правових експертиз НАН України
5	Ваолевська
Леся
Анатоліївна	заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор юридичних наук, керівник Дослідницької служби Верховної Ради України, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
6	Воротіна
Наталія
Вікторівна	кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник Відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України
7	Гаврилюк
Руслана
Олександрівна	професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, член Науково-консультативної ради при Голові Верховної Ради України з питань фінансового, податкового, бюджетного законодавства
8	Гриценко
Андрій
Андрійович	академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, заступник директора Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», член Комітету наукової термінології при Президії НАН України
9	Гудіма Тетяна
Степанівна	професор, доктор юридичних наук, заступник завідувача відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України»

- 10 **Дмитренко
Емілія
Станіславівна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного та міжнародного права Навчально-наукового інституту «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»
- 11 **Дмитрик
Ольга
Олександрівна** заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
- 12 **Касьяненко
Любов
Михайлівна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного права Навчально-наукового інституту права Державного податкового університету Міністерства фінансів України
- 13 **Кучерявенко
Микола
Петрович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії правових наук України, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри податкового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 14 **Лютий
Ігор
Олексійович** заслужений економіст України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник Голови Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 15 **Монаснко
Антон
Олексійович** заслужений юрист України, професор, доктор юридичних наук, головний науковий співробітник відділу публічно-правових досліджень Інституту правотворчості та науково-правових експертиз НАН України
- 16 **Музика-
Стефанчук
Оксана
Анатоліївна** член-кореспондент Національної академії правових наук України, професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- 17 **Огонь
Цезар
Григорович** заслужений юрист України, професор, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів імені Віктора Федосова Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Радник Голови Верховної Ради України
- 18 **Орлюк
Олена
Павлівна** академік Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, директор Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій Національної академії правових наук України, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 19 **Рядінська
Валерія
Олександрівна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного та приватного права ВНЗ «Національна академія управління», член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 20 **Слободяник
Юлія Борисівна** професор, доктор економічних наук, заступник завідувача кафедри аудиту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, керівник Методологічної групи з питань імплементації міжнародних стандартів INTOSAI Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 21 **Чернявський
Сергій
Сергійович** заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор юридичних наук, полковник поліції, проректор Національної академії внутрішніх справ, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати

АЛГОРИТМ ДІЙ

зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів

1. Інституційна платформа

1.1	<p>Підстави для розроблення терміносистем и та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (далі – Єдиний глосарій правових термінів)</p>	<p>Рахункова палата як вищий державний колегіальний орган фінансового контролю (аудиту) згідно зі статтею 347 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, розділу 32 Звіту Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення ЄС, Меморандумом про економічну та фінансову політику, статтями 3, 4 Закону України «Про Рахункову палату», а також в рамках реформи державного управління здійснює імплементацію 42 принципів, стандартів і керівництв Міжнародної організації вищих органів аудиту INTOSAI.</p> <p>У процесі роботи підтверджено наявну в Україні проблематику застосування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (аудиту) та необхідність її систематизації, гармонізування, стандартизації, в тому числі відповідно до принципів правової системи Європейського Союзу на базі Acquis Communautaire (acquis).</p> <p>Ключовими термінами стандартів є «публічні фінанси», «публічні фінансові ресурси», державний (публічний) аудит, аудит державного (публічного) сектора, публічний (суспільний) інтерес. Але в законодавстві України їх немає, наявні лише терміни «публічні кошти», «публічні інвестиції», «публічні закупівлі».</p> <p>Також на державному рівні потрібно врегулювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування єдиної термінології для всіх елементів фінансової системи; - засадничі поняття та принципи правового регулювання публічних фінансів; - відносини між ланками фінансової системи (в окремих випадках це регулює Бюджетний кодекс України, однак це не є його основним завданням); - інститут публічних фондів, куди входять кошти Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, та їх взаємовідносини з бюджетною системою; - базові засади та принципи здійснення публічного контролю в частині суб'єктів, компетенцій, усунення дублювання, підстав та порядку делегування функцій, повноважень, визначення сфер відповідальності тощо
1.2	<p>Ініціативи Рахункової палати</p>	<p>Рахункова палата виходить з ініціативою в частині:</p> <p><u>необхідності створення:</u></p> <p>терміносистеми – як комплексної сукупності термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю; Єдиного глосарія правових термінів для застосування суб'єктами правотворчої діяльності в нормативних актах в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;</p> <p><u>доцільності розроблення</u></p> <p>спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»</p>
1.3	<p>Реалізація Наукової концепції розвитку законодавства України</p>	<p>Пріоритетні завдання зі створення терміносистеми та розроблення спеціального закону, який би визначав засади правового регулювання публічних фінансів, відповідають меті та ідеям Наукової концепції розвитку законодавства України (в частині реформування бюджетного права), підготовленої Національною академією наук України та Науково-консультативною радою при Голові Верховної Ради України відповідно до частини четвертої статті 22 «Прогнозні документи публічної політики» Закону України «Про правотворчу діяльність». У Науковій концепції розвитку законодавства України на предметній теоретико-емпіричній платформі здійснено системне прогнозування розвитку національного законодавства, його окремих сфер, галузей та напрямів.</p>

1.4	Призначення та мета створення терміносистем і та формування Єдиного глосарія правових термінів	<ul style="list-style-type: none"> - унормувати та затвердити в галузі фінансів і публічного фінансового контролю однозначно зрозумілі, несуперечливі терміни для їх застосування на практиці, в тому числі відповідно до вимог правової системи Європейського Союзу на базі Acquis communautaire (acquis); - забезпечити однозначною термінологією національні та міждержавні соціально-економічні і науково-технічні програми, публічні політики в різних сферах, правотворчу діяльність, законодавство України; - досягти однакового тлумачення термінів у процесі гармонізування національних і міжнародних стандартів; - гармонізувати та узгодити термінологію в галузі фінансів і публічного фінансового контролю з термінами в стандартах міжнародних, регіональних і національних організацій зі стандартизації
1.5	Інституційні учасники науково-прикладного втілення ініціатив	<ul style="list-style-type: none"> - Національна академія наук України (академічні інститути з економіки, права, соціології, філософії, лінгвістики, демографії); - Міністерство освіти і науки України (профільні університети, економічні і юридичні кафедри університетів); - Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; - Консультативно-наукова рада Рахункової палати; - провідні вчені інших наукових, освітніх установ, експерти
1.6	Фахові групи, затвержені Рішенням КНР від 06.11.25 № 3-4	<ul style="list-style-type: none"> - Інституційні учасники зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів; - Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю; - Основний авторський колектив з розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» з числа фахівців з права, фінансів, економічної теорії, соціології, філософії, демографії, лексики, стандартів державної мови тощо
Нормативно-правові та інші акти		
1.7	Правова база	<ul style="list-style-type: none"> - чинне фінансове, бюджетне, податкове законодавство України; - Закон України «Про правотворчу діяльність»; - постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів»
1.8	Державні стандарти України	<ul style="list-style-type: none"> - ДСТУ ISO 1087-1:2007 «Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання» (ISO 1087-1:2000, IDT) - ДСТУ 3966:2009 «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять»; - ДСТУ ISO 860:2018 «Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів» (ISO 860:2007, IDT); - ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT) - ДСТУ 1.5:2015 «Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів»; - інші державні стандарти
1.9	Міжнародні документи	<ul style="list-style-type: none"> - Принципи правової системи Європейського Союзу на базі Acquis communautaire (acquis): європейська правнича термінологія; - Директива Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів; - Регламент (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції); - Система професійних документів INTOSAI (IFPP); - Міжнародні стандарти аудиту; - Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; - Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору; - Міжнародні стандарти фінансової звітності; - інші стандарти, нормативні акти та документи
1.10	Період розроблення терміносистеми та формування глосарія	січень 2026 – грудень 2027

**2. Ключові терміни
та пілотний етап розроблення терміноstatтi «публічні фінанси»**

2.1	Ключові терміни в галузі фінансів і публічного фінансового контролю	<p>Консультативно-науковою радою Рахункової палати станом на 01.11.2025 сформовано пакет термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю, ключовими з яких є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фінансова система, суспільний інтерес, суспільне благо, суспільна послуга, суспільні фінанси; - публічний сектор економіки, державний сектор економіки, комунальний сектор економіки; - публічні фінанси, публічні фонди, публічні інвестиції; - публічні фінансові ресурси, публічні кошти, активи інституційних секторів економіки, публічна допомога; - публічний фінансовий контроль; парламентський фінансовий контроль, державний фінансовий контроль; - податковий контроль, митний контроль, казначейський контроль, контроль публічних закупівель; - публічний фінансовий контроль на рівні місцевого самоврядування; - громадський фінансовий контроль; - державний аудит, публічний аудит, стратегічний аудит, державний аудитор; - інші терміни в галузі фінансів і публічного фінансового контролю
2.2	Ключові слова для термінологічної роботи згідно з ДСТУ ISO 1087-1:2007, ДСТУ 3966:2009, ДСТУ ISO 860:2018	<ul style="list-style-type: none"> - термін, дефініція, термінознавство; - терміноstatтя, терміноелемент; - терміносистема, термінографія; - галузева термінологія, глосарій, ідеографічний словник; - гармонізування і стандартизація термінології, термінологічне планування
2.3	Систематизовано (станом на 01.11.25)	<p>Консультативно-науковою радою Рахункової палати систематизовано понад 65 груп назв термінів у галузі фінансів і публічного контролю та понад 500 назв термінів, які на різних рівнях деталізують зазначені групи по суті, визначають складники терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю</p>
2.4	Пілотний етап - розроблення, документальне оформлення, експертиза та затвердження терміноstatтi «публічні фінанси»	<p align="center"><u>Відповідальні інституційні учасники пілотного етапу:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»; - Київський національний університет імені Тараса Шевченка; - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана; - ДННУ «Академія фінансового управління»; - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; - Національна академія статистики, обліку та аудиту; - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка; - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» <p align="right"><i>Строк виконання пілотного етапу: 01–06.2026 Розсилка зразків документів інституційним учасникам: 06–09.2026</i></p>

3. Порядок опрацювання робочими групами термінів і дефініцій

3.1	Терміни та визначення понять – початковий етап	<p>Систематизовані групи назв термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (понад 65 груп назв термінів і понад 500 назв термінів, які деталізують зазначені групи по суті) розподілені по наукових і освітніх установах НАНУ, МОНУ, інших організаціях і будуть розіслані для роботи інституційним учасникам.</p> <p align="right"><i>Строк виконання: 11.2025 – 12.2025 Розсилка інституційним учасникам: 01– 03.2026</i></p>
-----	---	---

3.2	Створення робочих груп	<p>Інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів для проведення науково-прикладних робіт рекомендується створити робочі групи для виконання термінологічної та інформаційно-аналітичної роботи.</p> <p>Списки робочих груп необхідно направити на електронну адресу Консультативно-наукової ради Рахункової палати: naukova_rada@rp.gov.ua.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання: 01.2026 – 06.2026</i></p>
3.3	Розроблення терміно статей у галузі фінансів і публічного фінансового контролю	<p style="text-align: center;">На початковому етапі робочим групам рекомендується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчити принципи та вимоги правової системи Європейського Союзу на базі Acquis communautaire (acquis): європейська правнича термінологія; - ознайомитися з Директивою Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів і врахувати її вимоги; - ознайомитися з Регламентом (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції), та врахувати його вимоги; - провести науково-дослідну роботу, зібравши та впорядкувавши всі дані щодо термінологічних стандартів на національному та міжнародному рівнях, а також словників, довідників, нормативних актів, наукової, методичної та іншої літератури, що стосуються галузі фінансів і публічного фінансового контролю, а також щодо стандартів, які належать до суміжних сфер діяльності; - зробити коротку характеристику стану справ у термінології, наявні вади й суперечності щодо подання термінів і визначень понять у нормативній документації та літературі в галузі фінансів і публічного фінансового контролю; - дослідити етапи еволюції поняття, методологічні підходи до гармонізування понять, системи понять, визначень і термінів; - здійснити відбір термінів зі словників, глосаріїв, стандартів, національних і міжнародних нормативних актів, статей, підручників, рукописів, періодичних видань, вказавши джерело; - визначити складники терміну, якщо такі є (наприклад, складники фінансової системи, публічних фінансів, публічних фінансових ресурсів тощо); - систематизувати поняття в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, поділити їх на категорії, розмежувати родові та видові поняття; - забезпечити дотримання принципу системності в упорядкуванні галузевої термінології; - вказати, в яких нормативно-правових актах та інших актах зустрічаються терміни, дефініції в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та чи потрібно їх змінювати; - поділити терміни на групи: вузькогалузеві, міжгалузеві, загальнонаукові; - підібрати еквіваленти англійською, німецькою, французькою мовами з відповідних міжнародних стандартів, або іншої методичної літератури; - сформулювати українською мовою визначення поняття; - сформувати перелік термінів з визначенням понять (дефініцій) у формі таблиці, що становитимуть основу терміносистеми і відобразатимуть її зв'язки з іншими терміносистемами (форми для заповнення будуть представлені після завершення пілотного етапу); - відобразити в терміносистемі сучасний рівень знань у галузі фінансів і публічного контролю; запобігати різному тлумаченню понять. <p style="text-align: right;"><i>Строк підготовки першої редакції терміно статей на основі зразків документів пілотного етапу: до 12.2026</i></p>
3.4	Вимоги до терміна для визначення його суті як лексичної одиниці та	<p>Щоб виконувати свої функції, термін має відповідати таким вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> - системність, відповідність лексичного значення терміна позначеному ним поняттю; - однозначна відповідність терміна поняттю, раціональна стислість, стилістична нейтральність; - мовна правильність, переважність рідної мови, згармонізованість; - наявність визначеного поняття (дефініції);

	однозначного поняття	- мовно-стилістичні вимоги до текстів нормативно-правових документів із дотриманням нормативно-правової стилістики
3.5	Класифікація термінів	Всі терміноstatті необхідно класифікувати. Класифікаційний номер терміноstatтi має складатися з номера розділу / підрозділу основної частини; власного (порядкового в межах свого розділу / підрозділу) номера терміноstatтi. При використанні трирівневої системи поділу тексту підрозділи третього рівня позначаються подвійним десятковим номером (наприклад, 2.1.1). <i>Порядок класифікації термінів буде визначено після пілотного етапу</i>
3.6	Джерела інформації для створення терміносистеми	У процесі опрацювання терміноstatтей необхідно обов'язково вказувати джерела: - чинні нормативно-правові акти; - національні основоположні стандарти; - національні термінологічні стандарти, які стосуються об'єкта стандартизування, а також стандарти інших видів; - міжнародні термінологічні стандарти та інші документи міжнародних організацій зі стандартизації; - національні термінологічні стандарти інших країн; - інформаційно-пошукові тезауруси; - національні класифікатори та каталоги за тематикою стандарту; - словники, глосарії, довідники; - науково-технічна та навчально-методична література, інші джерела

4. Вимоги до оформлення терміноstatтей

4.1	Дотримання вимог державних стандартів	Науково-прикладна робота, її документування здійснюється відповідно до: - ДСТУ ISO 1087-1:2007 «Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання» (ISO 1087-1:2000, IDT) - ДСТУ 3966:2009 «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять»; - ДСТУ ISO 860:2018 «Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів» (ISO 860:2007, IDT); - ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT) - ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT) Зразки документів для оформлення, погодження і затвердження терміноstatтей учасникам будуть направлені після завершення пілотного етапу.
-----	--	--

5. Управління якістю, етапи контролю, погодження та затвердження терміноstatтей

5.1	Погодження суті та змісту термінів і дефініцій	- Міжвідомча координаційна рада НАН України і МОН України з економічної теорії; - Комітет наукової термінології при Президії НАН України; - Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; - Дослідницька служба Верховної Ради України. <i>Строк виконання для пілотного етапу: 04 – 06.2026</i> <i>Для інших терміноstatтей – окремий графік</i>
5.2	Погодження дотримання правил лінгвістики та стандартів державної мови	- Національна комісія зі стандартів державної мови; - Інститут української мови НАН України; - Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України; - Українське бюро лінгвістичних експертиз НАН України; - Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Лінгвістична експертиза проводиться: на предмет відповідності нормам українського правопису, правилам міжмовної транслітерації, законодавству України про мову; для правового захисту інтелектуальної власності та авторського права. <i>Строк виконання для пілотного етапу: 04 – 06.2026</i> <i>Для інших терміноstatтей – окремий графік</i>
5.3	Дотримання вимог державних стандартів	- Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» <i>Строк виконання для пілотного етапу: 04 – 06.2026</i> <i>Для інших терміноstatтей – окремий графік</i>

5.4	Представлення та погодження результатів науково-прикладних робіт по термінології	<p>Результати науково-прикладних робіт зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю будуть представлені:</p> <ul style="list-style-type: none"> - профільним комітетам Верховної ради України; - ключовим підрозділам Кабінету Міністрів України; - Міністерству фінансів України; - Міністерству юстиції України; - Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства України; - Міністерству освіти і науки України; - Національному банку України; - Державній службі статистики України; - Національній комісії зі стандартів державної мови; - міжнародним організаціям; іншим заінтересованим сторонам. <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання для пілотного етапу: 04 – 06.2026</i> <i>Для інших терміностатей – окремий графік</i></p>
5.5	Проведення робочих нарад, конференцій, круглих столів	<p>Для широкого обговорення інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю рекомендується проводити круглі столи, конференції, наради, вебінари.</p> <p>Для участі в засіданнях Консультативно-наукової ради та професійних нарадах планується запрошувати представників профільних міністерств і відомств, наукову спільноту, компетентних експертів, міжнародні організації.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання – весь період</i></p>
5.6	Затвердження терміностатей	<p>В остаточній редакції терміностатей мають бути враховані вимоги правової системи Європейського Союзу на базі <i>Acquis communautaire (acquis)</i>; Директиви Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів; Регламенту (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції); пропозиції погоджувальних організацій, експертів. Формується пояснювальна записка, зведення відгуків, протоколи погоджувальних нарад (засідань) та інші документи. Зразки документів для затвердження терміностатей будуть направлені всім учасникам після завершення пілотного етапу.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026.</i> <i>Для інших терміностатей – окремий графік</i></p>

6. Підготовка Єдиного глосарія правових термінів

6.1	Підготовка Єдиного глосарія правових термінів	<p>Погоджені та затверджені терміностатті є основою для створення Єдиного глосарія правових термінів та його подання Міністерству юстиції України. Форма глосарія затверджена постановою КМУ від 17 травня 2024 року № 577 «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів».</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання для пілотного етапу: 04 – 06.2026</i> <i>Для інших терміностатей – окремий графік</i></p>
6.2	Термінографія	<p>Під час підготовки терміностатей у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для створення глосарія рекомендується ознайомитися з принципами та підходами термінографії.</p>

Контакти та перспективи

7.1	Контакти	<p>Електронна адреса: Консультативно-наукова рада Рахункової палати naukova_rada@rp.gov.ua. Інституційним учасникам необхідно надіслати свої контакти для централізованого листування. Всі документи будуть розміщені у хмарному сховищі. Ключі доступу надаватимуться керівникам робочих груп, відповідальним виконавцям.</p>
7.2	Перспективи	<p>Підготовка та видання колективної монографії (на базі Секції суспільних і гуманітарних наук НАНУ, Відділення економіки НАНУ) з проблематики створення та гармонізування терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, розбудови сучасної фінансової системи, впровадження передових фінансових технологій, широкого застосування однозначної термінології в правовому, діловому, науковому середовищі тощо.</p>